

ויקרא חי"ז שיחה ה'

"אשר נשיא יחטא" הוא המשך ל"חטאת הקהל הוא", "הנשיא נותן לב" פועל על העם שגם כשטענו בהוראת ב"ד מ"מ ירגישו שצריכים כפרה. והנשיא פועל "אשרי הדור" שמלכתחילה לא יחטאו. הנשיא פועל ביטול באנשי הדור ולכן אין שייכים לחטא. "הנשיא נותן לב" - מוח שליט על הלב.

ברש"י (ד, כב): "אשר נשיא יחטא, לשון אשרי, אשרי הדור שהנשיא שלו נותן לב להביא כפרה על שגגתו ק"ו שמתחרט על זדונותיו".

צריך להבין: מדוע מביא רש"י ענין של דרש (דלא כפשטנים אחרים שמפרשים בפשטות ש"אשר" הוא כמו כאשר)? ומהו ההכרח שה"אשרי" הוא בשייכות לדור ולא לנשיא עצמו?

והביאור בזה: משמעות "אשר" הוא שזהו המשך ללפני כן. והנה, בפרשה הקודמת "ואם כל עדת בני ישראל ישגו ונעלם דבר" - שקאי על הסנהדרין שטעו - נאמר "חטאת הקהל הוא". וצריך להבין איך שייך שהקהל ירגישו שהם צריכים כפרה אם הם יכולים לתלות את החטא בסנהדרין?

ועל זה ממשיך הכתוב "אשר נשיא יחטא", שכש"הנשיא שלו נותן לב להביא כפרה על שגגתו" (שזהו שינוי לשון ממדרשי חז"ל שהם מקורו של רש"י), שההדגשה היא שהנשיא מרגיש את גודל החיסרון והחומרא דחטא, הנה "אשרי הדור", זה פועל על הדור שירגישו את החיסרון דחטא, ועל ידי זה "לאשמת העם", שגם כשיכולים לתלות את החטא בסנהדרין מכל מקום יהיה בהם רגש של חרטה ותשובה. והנה, הלשון "אשרי הדור" שייך בעיקר לדור שמלכתחילה אינו חוטא, וזה נפעל ע"י שהנשיא נותן לב להביא קרבן על שגגתו - שזה מעורר את העם על חומר ענין החטא (משא"כ בהכהן המשיח - שענינו לכפר עליהם ולהתפלל בעדם - הנה הקרבן שלו רק מעורר אותם לעשיית תשובה לאחר החטא. ודוקא הנשיא - שענינו להנהיג את העם בעניני מלכות ומ"מ "נותן לב וכו'" - מעורר את אנשי הדור שיזהרו מלחטוא (מלכתחילה).

מיינה של תורה: הנשיא ממשיך יראה לאנשי דורו, והכהן ממשיך אהבה רבה.

והנה כשכהן המשיח חוטא נאמר "לאשמת העם", דמפני שאהבה היא בבחינת מציאות, הנה בהשתלשלות - בהעם - יכול להיות ענין של עבירה בשוגג. משא"כ בנשיא - "אשרי הדור" - שעל ידי הביטול אין בהם אפילו חטא בשוגג.

וההוראה: נשיא (מלך) הוא בחינת המוח. ו"הנשיא נותן לב", הוא ענין מוח שליט על הלב, שעל ידי זה יזהר מלהיכשל אפילו בשוגג.

וכשנכשל צריך להתבונן שגם חטא בשוגג הוא מצד התגברות הרע, ועל ידי התבוננות זו נשבר לבו בקרבו. ואז "קל וחומר שמתחרט על זדונותיו", שמפני שהכניע את נפש הבהמית הרי זה "קל" בשבילו להימנע מזדונות.